

DIPLOMADOLGOZAT

Völgyi Bernadett

2024

Magyar Agrár- és Élettudományi Egyetem

Budai Campus

Tájépítészeti, Településtervezési és Díszkertészeti Intézet

mesterképzési szak

Alsórákos déli részének átfogó fejlesztése,

a Körvasúthoz kapcsolódóan

Belső konzulens: Dr. Adorján Anna Berta

**Belső konzulens
intézete/tanszéke: Településtervezési tanszék**

Külső konzulens: Zikkert Zoltán

Készítette: Völgyi Bernadett

Budai Campus

2024

A diplomaterv témája a XIV. kerületi Alsórákos déli részének átfogó fejlesztése. A témaválasztás oka, hogy a terület jelentős fejlesztési potenciállal bírhat az adottságai miatt. Az itt végbemenő tervezett fejlesztések, például új vasútállomások kiépülése a Körvasúton, városszerkezetileg is más pozícióba helyeznék a területet. A közlekedési kapcsolatai mellett, a Rákos-patak melletti elhelyezkedése miatt is nagy fejlesztési potenciállal rendelkező területnek tekinthető.

A tervezési terület Budapesten a XIV. kerületben található a X. és a XVI. kerületek határa mellett, az Örs Vezér Tere vonzáskörzetében. A kijelölt területet északról a Fogarasi út, nyugatról a Rákos-patak, délről a Kerepesi út és keletről pedig a Körvasút határolja. A vizsgálati tervanyag erre a lehatárolásra készült, a környezetalakítási terv pedig ebből ragad ki egy nagyobb szeletet.

Budapest zónarendszerén belül a terület az átmeneti zónában helyezkedik el, amely egy heterogén térségnek mondható. Jelentős itt a barnamezős és használaton kívüli, alulhasznosított területek aránya. ¹

Munkám fő célja, hogy a jelenleg alulhasznosított Rákos-patak menti területek, egy patakhoz és a vasúthoz kapcsolódó, változatos funkciójú és élhető környezetté alakuljanak. A fejlesztés célja a tervezett vasútállomáshoz és a Rákos-patakhoz kapcsolódóan egy olyan funkciógazdag, lakóterület kialakítása, ahol a gazdasági, illetve intézményi funkcióknak is marad tér. A patakkal együtt élő területen fontos szerepet kapnak a rekreációs zöldfelületek, illetve a kikapcsolódásra alkalmas patak menti zöldfelületek.

Cél ezek mellett, hogy egy biztonságos, fenntartható városrész jöhessen létre amelynek a részletes célkitűzései a következők:

Zöldfelületi kapcsolatok erősítése és a patak bevonása a városrész életébe: Rákos-patak revitalizációja, ahogy az már több szakaszon megtörtént Zuglóban, illetve a XIII.

kerületben is. Amellett, hogy erősítené ezt az ökológiai folyosót a revitalizáció, egy természetközelibb képet is mutatna a patak ezen szakasza. Cél emellett a patak menti

zöldsáv kiszélesítése és két nagyobb kiterjedésű rekreációs zöldfelület kialakítása a patak mellett.

Értékes de alulhasznosított terület új funkciókkal való ellátása, és élhető lakókörnyezet kialakítása: A tervezett beépítéssel kapcsolatban cél, hogy a jelenleg alulhasznosított terület, amely a Rákos-patak miatt kiváló pozícióban van, egy funkciógazdag, egészséges, zöld és klímareguliáló élhető környezetté váljon. Emellett cél a meglévő gazdasági és intézményi funkciók részleges integrálása a tervezett beépítésbe, hogy egy diverz használatú terület jöjjön létre.

Közlekedési kapcsolatok kihasználása és a gyalogos és kerékpáros közlekedés erősítése
Cél a gyalogos, illetve kerékpáros kapcsolatok erősítése, és a tervezett vasútállomás lehetőségeinek kihasználása. Fontos, hogy egy biztonságos környezet jöjjön létre.

Az átfogó koncepció alkotás során a közúti, kerékpáros, gyalogos kapcsolatok kerületek bemutatására, valamint a tervezett beépítések és azok funkciói.

Kijelölésre kerültek a tervben a hosszanti, illetve fő kereszt tengelyek, amelyek a megfelelő közlekedési kapcsolatokat biztosítják. A beépítésnél jellemző, hogy a zajosabb, forgalmasabb utak és a vasút közvetlen közelében a gazdasági és iroda funkció dominál. A belső zónákban és a Rákos-patak mellett pedig különböző adottságokkal rendelkező lakó zónák tervezettek. Ezek mellett intézmény és kereskedelmi funkciók kaptak még helyet a területen. Zöldfelületi szempontból a Rákos-patak mentén egy hosszanti zöld tengelyt képez, amelyhez kettő, épületek közé benyúló nagyobb kiterjedésű zöldfelület társul.

A környezetalakítási terv lehatárolása a következő: terület északi határa a Fogarasi út, Keleti határa a Körvasút, déli határa a Remény utca, nyugatról pedig a Rákos-patak.

A tervezett beépítés részletes terve a *24. mellékletben* található. A tervezési terület három egységre bontható. A tervezett beépítés a terület kiterjedéséből és beépítési típusaiból, illetve a környező fejlesztések megvalósulását figyelembe véve három ütemben kerül megvalósulásra. Részletesen a megvalósuló elemek a következő fejezetben kerülnek kifejtésre. Ebben a fejezetben az egyes ütemek összefoglalója található.